

Blaž Mavčič

ORTOPEDIJA

~

Navodila za vaje in seminarje

**Univerza v Ljubljani
Medicinska fakulteta
Katedra za ortopedijo**

VAJE IZ ORTOPEDIJE V OKVIRU PREDMETA ORTOPEDIJA IN TRAVMATOLOGIJA

VAJE: Vsak študent 5. letnika v okviru predmeta »Ortopedija in travmatologija« na Katedri za ortopedijo opravi 6 dni kliničnih vaj s seminarji in posluša 3 dni predavanj, na Katedri za kirurgijo pa s področja travmatologije opravi enodnevni seminar in posluša 2 dneva predavanj. Udeležba na vajah in seminarjih je obvezna, prisotnost pri pouku se dokumentira na evidenčni karton (ki ga študentje prejmejo prvi dan vaj) in je pogoj za pristop k izpitu. Udeležba na predavanjih ni obvezna, je pa priporočljiva.

Prvi dan vaj (t.j. v torek) naj se skupine študentov zglasijo pri vratarju Ortopedske klinike ob 8.30 in tam v spokorni tišini počakajo na glavno sestro Katedre za ortopedijo. Vsak študent naj ima s seboj belo haljo, šiviljski meter (merilni trak), po možnosti tudi nevrološko kladivce.

SEMINAR: Vsak študent na vajah obvezno opravi seminar v ustni obliki (10 minut plus 5 minut diskusije in zagovora pred mentorjem), priporočljiva (a ne obvezna) je uporaba PowerPointa. Seminarska tema bo za vsakega študenta določena vnaprej z uradnega seznama 200 vprašanj za pisni del izpita iz Ortopedija, tako da bo imel vsak študent v letniku svojo seminarsko temo (ne bo podvajanja tem med skupinami). Literatura za izdelavo seminarjev je enaka priporočeni literaturi za izpit.

PISNI IZDELEK: Do zadnjega dneva kliničnih vaj vsak študent v pisni obliki napravi sprejem izbranega bolnika, postavi delovno diagnozo ter predlaga nadaljnjo diagnostiko in zdravljenje. Za pregled si lahko izbere enega od bolnikov na oddelku ali v ambulantni (pred tem mora vprašati za soglasje bolnika), po potrebi prosi za pomoč mentorja. Posameznega bolnika lahko predstavi le en študent v skupini, več študentov ne more oddati pisnega izdelka z opisom istega bolnika.

ORTOPEDIJA – PRVI TEDEN

	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK
8.30		PROPEDEVTIKA SPODNJI UD	PROPEDEVTIKA HRBTENICA	PROPEDEVTIKA ZGORNJI UD	
10.30		odmor	odmor	odmor	
11.00		ODDELEK ali AMBULANTA	ODDELEK ali AMBULANTA	ODDELEK ali AMBULANTA	
14.00					

ORTOPEDIJA – DRUGI TEDEN

	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK
8.30		OTROŠKI ODDELEK	MAVČENJE	ODDELEK ali AMBULANTA	
10.30		odmor	odmor	odmor	
11.00		SEMINAR 10x	SEMINAR 10x	ZAKLJUČNI KOLOKVIJ	
14.00					

SPECIALNI TESTI IN OSNOVE ORTOPEDSKEGA PREGLEDA

Vrat

- ☐ Gibljivost
- ☐ Testi interforaminalne kompresije
- ☐ Distrakcijski test
- ☐ Palpacija bolečih točk v mišicah
- ☐ Paravertebralna bolečnost
- ☐ Palpacija spinozov

Rama

- ☐ Inspekcija- atrofije
- ☐ Gibljivost
- ☐ Fiksacija lopatice z eno roko
- ☐ Testi za subakromialno utesnitev
- ☐ Moč supraspinatusa
- ☐ Subakromialni burzitis
- ☐ AC sklep
- ☐ Test horizontalne addukcije
- ☐ Test za tendinitis dolge kite bicepsa
- ☐ Testi nestabilnosti

Komolec

- ☐ Gibljivost
- ☐ Fleksijska kontraktura
- ☐ Palpacija tipičnih točk
- ☐ Obseg
- ☐ Testiranje moči
- ☐ Ohlapnost

Zapestje

- ☐ Gibljivost
- ☐ Obseg
- ☐ Palpacija tipičnih točk
- ☐ Tinelov znak
- ☐ Phalenov znak

Dlan- Prsti

- ☐ Inspekcija
- ☐ Gibljivost
- ☐ Oteklina- obsegi
- ☐ CMC palca- palpacija
- ☐ Ohlapnost sklepov
- ☐ Testiranje moči

Nevrološki pregled zgornje okončine

- ☐ Moč
- ☐ Senzibiliteta
- ☐ Refleksi
- ☐ Koreninska okvara C6
- ☐ Koreninska okvara C7
- ☐ Koreninska okvara C8

Hrbtenica

- ☐ Opis hoje (antalgičnost, deviacija, šepanje, itd)

Stoje:

- ☐ Inspekcija stoje od strani in od zadaj
- ☐ Opis fizioloških krivin
- ☐ Test predklona (asimetrija prsnega koša, kifoza)
- ☐ Višina zgornje medenične spine stoje
- ☐ Test po Schobru (ledveno, torakalno)
- ☐ Obseg predklona

Leže na hrbtu:

- ☐ Test po Lasagueu
- ☐ PseudoLasague
- ☐ Kontralateralni Lasague
- ☐ Kontralateralni pseudoLasague
- ☐ Moč posameznih mišičnih skupin
- ☐ Senzibilnost
- ☐ Refleksi
- ☐ Babinski
- ☐ Okvara koreninskega nivoja L4
- ☐ Okvara koreninskega nivoja L5
- ☐ Okvara koreninskega nivoja S1

Leže na trebuhu

- ☐ SIS – Menelov test
- ☐ Palpacija zadnjih spin in paravertebralno
- ☐ Test na nateg femoralisa
- ☐ Perkusija spinozov

Kolk

- ☐ Gibljivost
- ☐ Fiksacija medenice pri testiranju gibljivosti
- ☐ Thomasov test in flektorna kontraktura
- ☐ Absolutna dolžina
- ☐ Navidezna dolžina
- ☐ Funkcionalna dolžina- stoje s podkladanjem
- ☐ Palpacija tipičnih točk
- ☐ Test FABER (fl, abd, zr)

Koleno

- ☐ Gibljivost
- ☐ Fleksijska kontraktura
- ☐ Obseg čez pogačico, 5 in 10 cm nad pogačico
- ☐ Ballotement test
- ☐ Ohlapnost v frontalni ravnini
- ☐ Anteromedialna nestabilnost (Lachmann, Predal)
- ☐ Zadnji predal
- ☐ Mc Murray
- ☐ Zohlerjev test (hondropatija)
- ☐ Palpacija tipičnih točk na kolenu
- ☐ Testiranje moči

Gleženj in stopalo

- ☐ Obseg
- ☐ Palpacija tipičnih točk
- ☐ Gibljivost v zgornjem sklepu
- ☐ Subtalarna gibljivost
- ☐ Dolžina Ahilove tetive
- ☐ Moč:
dorzifleksija, plantarna fleksija, peroneusa, postikus
- ☐ Palec in mali prsti: gibljivost, tipične deformacije
- ☐ Periferni pulzi

Ostalo

- ☐ Mavčenje (retencijsko in redresijsko, zapleti, izdelava navikulare mavca)
- ☐ Ambulantno delo
- ☐ Odrasli oddelek, otroški oddelek
- ☐ Rtg slike – osnove

ORTOPEDIJA

PRAKTIČNI PREIZKUS VEŠČIN

Ime in priimek kandidata/ke: _____

Študijsko leto: _____

	DATUM	PODPIS MENTORJA
Meritve gibljivosti kolka (+ Thomasov test)	_____	_____
Meritve gibljivosti kolena	_____	_____
Ocena grobe mišične moči zg. ekstremitet	_____	_____
Ocena grobe mišične moči sp. ekstremitet	_____	_____
Testiranje refleksov na zg./sp. ekstremitetah	_____	_____
Testiranje senzibilnosti po dermatomih/perifernih živcih	_____	_____
Test po Lasègue-u	_____	_____
Test po Schobru	_____	_____
Test na nateg femoralisa	_____	_____
Meritve dolžin sp. ekstremitet na 3 načine (absolutno/navidezno/funkcionalno)	_____	_____
Prikaz postopka punkcije kolena (brez prave igle)	_____	_____

Katedra za ortopedijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani
PREDSTAVITEV BOLNIKA

Študent medicine:

Mentor:

Datum pregleda:

Oddelek:

Soba št:

Ime in priimek bolnika:

Rojstni datum:

Družinska anamneza:

Socialna anamneza:

delovni pogoji: dvigovanje bremen, klečeče delo, trajanje bolniškega staleža

Otroške bolezni:

Prejšnje bolezni:

operativni posegi

prejšnje obravnave pri ortopedu

kronične bolezni

katera zdravila jemlje (točni odmerki)

alergije

Sedanja težava:

Splošen somatski status:

Usmerjen ortopedski status:

Delovna diagnoza:

Diferencialna diagnoza:

Katere diagnostične preiskave so bile že opravljene in kaj so pokazale?

Katere diagnostične preiskave bo še potrebno opraviti?

Predvidena terapija: